

odborný časopis

cena: 69 Kč / 3 €

sociální služby

Umísťování dětí
do pěstounské péče

Výzvy pro nutriční péči
v pobytových zařízeních
sociálních služeb

Kampaň

Odolnější

„Každá infekční nemoc, které se můžeme vyhnout
nebo kterou můžeme prodělat s lehčím průběhem,
je pro staršího člověka důležitá,“
říká praktická lékařka Astrid Matějková

Zahraniční cesty s „projektáky“

Projektové oddělení neodmyslitelně patří k Asociaci poskytovatelů sociálních služeb ČR a nezapomínáme ani v období letních měsíců, kdy probíhalo několik zahraničních cest. Na těch si zástupci organizací vyměňují zkušenosti, sdílejí, jak fungují tamější sociální služby, a seznamují se s překážkami, které musí poskytovatelé sociálních služeb překonávat, aby poskytovali kvalitní a odbornou péči. Navíc bez projektových manažerů by žádná z cest neprobíhala hladce, od letenek přes ubytování a dopravu v daném místě plánují také návštěvy zahraničních partnerů u nás v Česku. Od května do září se někteří zástupci APSS ČR zúčastnili cesty do španělské Pamplony, Athén, Madridu a nakonec do Reykjavíku. Níže si můžete přečíst „zápisky“ z cest, kterých jsem měla možnost se účastnit, a také postřehy od Pavla Jireka, projektového manažera.

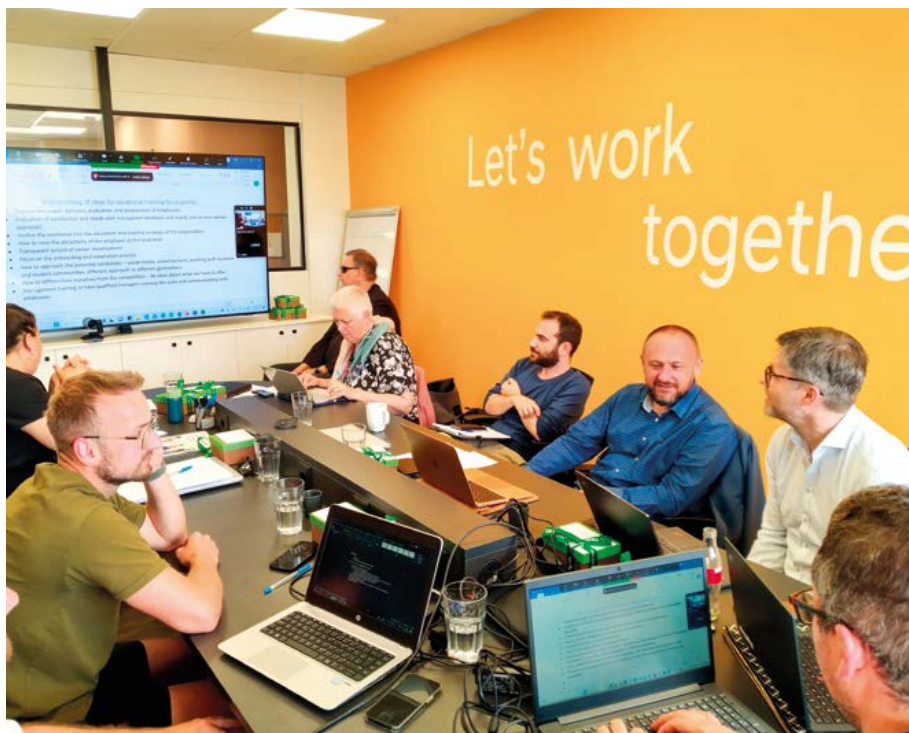
Text: Ing. Petra Cibulková, šéfredaktorka, Ing. Pavel Jirek, DiS., projektový manažer, Markéta Běhounová, administrátorka projektu Zkroťme náklady v domácnostech seniorů!

Starověké Athény optikou personálního zajištění sociálních služeb

První ze série zahraničních cest odehrávajících se v období konce jara a začátku léta 2023 proběhla do Řecka. Jednalo se o aktivitu v rámci projektu s anglickým názvem Recruiting and retaining the staff in social services (reg. č. 2022-1-CZ01-KA220-VET-000085721). Do češtiny je možné ho přeložit jako Nábor a udržení pracovníků v sociálních službách. Tato návštěva byla již třetí v pořadí a navazovala na setkání v České republice (listopad 2022) a v Rakousku (březen 2023). Smyslem projektu je zmapovat příklady dobré praxe v jednotlivých zemích a vytvořit vzdělávací program pro management poskytovatelů sociálních služeb a pracovníky a pracovnice na personálních odděleních.

Řecký partner projektu AKMI pro nás připravil sérii přednášek. Ta nás překvapila tím, jak neutěšená situace v Řecku panuje z pohledu pokrytí sociálními službami, a to zvláště v odlehlejších oblastech mimo Athény a na ostrovech. Ještě více zhoršovat se to začalo kvůli hospodářské krizi, se kterou se Řecko potýkalo od roku 2009 a jejíž následky jsou patrné dodnes. V důsledku této krize totiž bylo nutné zavést úsporná opatření projevující se i škrtů v oblasti financí na sociální služby. V letech 2015 a 2016 se navíc Řecko muselo vypořádat s výrazným nárůstem počtu uprchlíků a ekonomických migrantů, což ještě více vyčerpalo státní rozpočet.

Obecně je ale problémem v sektoru sociálních služeb v Řecku vysoká poptávka po službách v souvislosti s rychle stárnoucí populací, omezené finanční zdroje, které

do sektoru proudí, a nedostatek zaměstnanců a potřebných kapacit. V Řecku žije téměř 11 milionů obyvatel, a přesto tam stát poskytuje péči pouze v 25 pobytových zařízeních, z nichž pouze tři mají oddělení pro seniory (dvě na severu Řecka a jedno na Krétě)! Vedle toho zde působí asi 100 dalších pobytových zařízení provozovaných většinou řeckou pravoslavnou církví

nebo různými nadačními fondy. Celkem mají pobytová zařízení v Řecku kapacitu asi 15 tisíc lůžek. Velká část péče o osoby s potřebou podpory se tedy odehrává přímo v rodinách. Jako podpora pro ně vznikl v roce 1998 pilotní projekt „Pomoc doma“, který se postupně rozšířil na celé území Řecka. Jeho účelem je na jednom místě shromáždit veškeré dostupné informace o možnostech péče v domácím prostředí a zprostředkovat přímo kontakt na sociální pracovníky, pečovatele, osobní asistenty, fyzioterapeuty a podobně.

Co-funded by
the European Union

Pamplona – město býčích zápasů

Přivítání partnerů navarrské vlády

Pamplona je hlavní město španělského autonomního společenství a zároveň provincie Navarra. Žije zde více než 196 tisíc obyvatel. Uskutečnilo se zde první osobní setkání partnerů projektu NEAR – z České republiky, Belgie, Itálie, Španělska a Finska.

Cílem projektu (reg. č. 01C0271) je od roku 2023 podpořit rozvoj regionů a posílit komunitní sociální modely zaměřené na člověka, které na jedné straně usilují o maximální rozvoj schopností člověka, na straně druhé maximalizují podporu, které se člověku dostává. Přijetí těchto modelů znamená změnu profesionální praxe, od role experta k roli průvodce, podporovatele, k roli člověka, který dokáže druhé motivovat a vést.

Během dvou dnů (31. května – 1. června 2023) nabytého programu jsme absolvovali úvodní setkání, přednášky, které nás seznámily s fungováním sociálních systémů v zemích jednotlivých partnerů i s příklady dobré praxe. Partneri identifikovali nové přístupy a nástroje pro odbornou činnost, které usnadňují změnu přístupu k péči o klienty. Součástí programu byla také návštěva dvou regionálních center, která již zavedla přístup komplexní péče zaměřující se na člověka (tzv. komunitní způsob

péče), a workshopy. Za českou delegaci se studijní cesty mimo jiné zúčastnili zástupci Kraje Vysočina z oddělení sociálních věcí, a to Lenka Mikletičová, která první den setkání krátce představila kraj a jaké projekty realizují (sdílela informace o projektu Sociálně-zdravotní pomezí a představila semináře, které Kraj Vysočina pořádá pro všechny, kteří pečují o své blízké). Druhým zástupcem byl Martin Fejt, který partnery seznámil s investicemi kraje a procesem transformace. Za APSS ČR vystoupila se svým příspěvkem projektová manažerka Tereza Havelková.

Zajímavý příspěvek přednesly v průběhu prvního dne např. také zástupkyně finského partnera, v němž představily projekt

Zástupci navarrské vlády

Strom přání na zahradě Pilar Gogorcena

Vstup do Pilar Gogorcena

Představení Kraje Vysočina

zaměřený na změnu systému, v rámci které došlo ke zrušení municipalit. Na začátku projektu realizovali průzkum jak mezi klienty, tak i poskytovateli sociálních služeb, v němž pokládali dvě základní otázky – Co dobrého vidíte na současných sociálních službách? Co byste změnili?

Za belgického partnera vystoupila Mara Piessens. Uvedla, že klient sociálních služeb v Belgii je často zmatený, protože sociální služby jsou zde velice rozštěpené, mají různé priority a odlišné cílové skupiny. To např. znamená, že klient má k řešení každého svého problému (pro každou oblast) vlastního sociálního pracovníka, což způsobuje nemalé potíže kvůli nedostatečné komunikaci mezi jednotlivými sociálními pracovníky klienta, který každému musí zopakovat svůj životní příběh a s čím se potýká. K řešení těchto disparit by mohla přispět vzniklá zastřešující organizace IGEMO.

Odpolední program byl věnován workshopu zaměřenému na dialogický přístup v péči o klienty, kdy jsme se (zástupci partnerů i zástupci vybraných pamplonských poskytovatelů sociálních služeb) rozdělili

Zástupkyně finské delegace

na malé skupinky, ve kterých jsme si zkusili, jak má správně probíhat dialog (tedy kdy jedna osoba mluví, ostatní vnímají, poslouchají a přikyvují), protože ten nezačíná mluvením, ale právě posloucháním. Dialog je potřebný k tomu, aby se člověk mohl rozvíjet a učit se navzájem. Také jsme se např. dozvěděli, jaký je rozdíl mezi dialogem a diskuzí.

Prvním navštíveným zařízením byl denní stacionář pro osoby s mentálním a fyzickým postižením Pilar Gogorcena s kapacitou až 60 osob, avšak v době návštěvy zde

měli „jen“ 45 klientů (tři jednotky – „byty“ – po 15 osobách), kteří docházeli od pondělí do pátku. Každá jednotka měla vlastní kuchyň, obývací pokoj i počítačovou místnost. Principy tohoto zařízení, které mělo 25 zaměstnanců a bylo stále ve výstavbě, byly např. autonomie, respekt k individualitě, nezávislost, integrita či sociální inkluze (podnikají nákupy v supermarketech, pracují v komunitě – zahradníci, pěstují zeleninu). Zájem o zahradu byl patrný na každém kroku venku. Přestože nebyla výstavba, a tedy ani venkovní terén dokončený, již z těch pár vlastovek bylo zřejmé, že klienti budou mít na zahradě velkorysý prostor s mnoha koutky pro různé činnosti. Druhým zařízením byl domov pro seniory El Vergel s kapacitou 162 míst. Také toto zařízení bylo rozdělené na jednotky, přičemž na jednoho pečovatele připadalo 15 až 16 klientů.

Workshop zaměřený na dialogický přístup v péči o klienty

Interreg Europe

Co-funded by the European Union

NEAR

Vzpomínková místnost v El Vergel

Vzpomínková místnost v El Vergel

Obývací pokoj v El Vergel